

Læsepolitik

Den røde tråd fra vuggestue til udskoling i FFB

Børns sproglige udvikling starter allerede inden fødslen og afhænger af mange forhold såsom de sproglige omgivelser i hjem og dagtilbud.

På Feldborg Frie Børneunivers har vi sproget i fokus allerede fra vuggestuen. Vi ved, at der er stor sammenhæng mellem børns sproglige udvikling og risikoen for senere i livet at komme i sproglige vanskeligheder. Derfor starter vores læsepolitik med tiltag allerede i vuggestuen samt inddragelse af forældre. En god sprogudvikling og dermed forudsætningerne for en god læseudvikling skabes primært i hjemmet. Skolen skal underbygge denne afgørende betydning, som forældrene har for barnets prog- og læseudvikling.

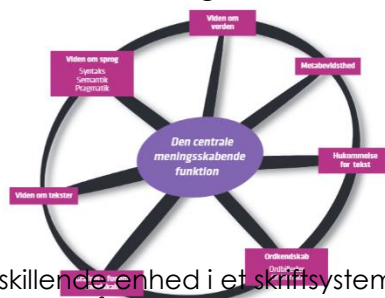
Hvad er læsning og hvorfor er læsning vigtig

En god læsefærdighed består helt overordnet af to hovedkomponenter, nemlig afkodning og læseforståelse. Afkodning er den færdighed, der sætter læseren i stand til at se, at krusedullerne på papiret repræsenterer bogstaver, at bogstaverne har hver deres navne og lyde, og sætter man lydene sammen, opstår der ord - ord vi genkender fra det talte sprog. Læseforståelse er evnen til at få mening ud af det læste, tilegne sig viden og indsigt, informationer eller oplevelser i mødet med forskellige tekster.

Læsefærdighed kan også formuleres, som evnen til at læse og skrive. Denne færdighed udvikles i et samspil mellem elevens forudsætninger, læselyst, læseerfaring og den undervisning eleven deltager i. Derudover bygger det videre på den erfaring, som eleven har med hjemmefra samt det arbejde, der er påbegyndt i vuggestuen, børnehaven og førskolen. Det kræver derfor en fælles og målrettet indsats.

Læsning og skrivning er parallelle processer, som gensidigt udvikler hinanden. Man kan skrive sig til læsning og omvendt, og derfor har vi i handleplanen fokus på elevens skriftsprogstilegnelse – læsning og skrivning.

Ehris interaktive læsemodel er fundamentet for vores forståelse af, hvad læsning er. Modellen viser, at eleverne må udvikle sig på mange forskellige viden- og kundskabsområder for at blive gode og kompetente læsere, og at læsning ikke kan reduceres til at indbefatte nogle få og enkle processer. Det betyder også, at eleverne for at udvikle deres læsefærdighed og læseforståelse igennem skoleforløbet skal undervises, udfordres, udvikles og evalueres i forhold til alle områder i Ehris læsemodel. Således i forhold til grafem-fonem-kendskabet¹, ordkendskabet, hukommelse for tekst, viden om sprog, viden om tekster, viden om verden og metabevindsthed om læsning

¹ Grafem: mindste betydningsadskilende enhed i et skriftsystem, uanset hvilken form den fremtræder i fx repræsenterer aa, å og Å samme grafem på dansk.

Fonem: Ordet fonem stammer fra det græske phonema, som betyder lyd, stemme eller sprog. Fonemer er sprogets lydlige byggeklodser og kan variere fra sprog til sprog.

Som modellen illustrerer, er læsning en kompleks færdighed. Derfor er det også nødvendigt, at alle fag giver en hånd med. Alle fag må bidrage til udviklingen af elevernes læsekompetence.

Formålet med en læsepolitik/sprogpolitik

Formålet med en systematisk sprogindsats fra vuggestuen til skole er, at børnene/eleverne gennem hele deres tid i FFB udvikler sproglige kompetencer, læselyst og læseglæde, som grundlag for oplevelser, indsigt og personlig udvikling. Vi vil med denne politik opnå, at tilegnelsen af sproget og læsningen foregår i en naturlig progression gennem hele barnets liv.

Vi ønsker at opdage børn/elever med sproglige vanskeligheder så tidligt som muligt, og dermed kunne sætte de rette tiltag i værk.

Læsning i alle fag

Eleverne kommer igennem deres skolegang til at stifte bekendtskab med en lang række fag. Læsning er grundlaget for læring i alle fag, men det er ikke nok, at eleverne knækker læsekoden. Hvert enkelt fag stiller krav til eleverne om at arbejde hen imod opnåelsen af et formål og en række mål, der er forskellige fra fag til fag.

Læsebånd

Læseforskere siger, at det tager 5000 timer at udvikle en god læsekompetence. Vi ønsker, gennem et struktureret læsebånd, at styrke elevernes læsekompetencer ud fra viden om, at det at styrke læsningen generelt, styrker indlæringen i alle fag. Formålet med læsebåndet er:

- At styrke elevernes læsekompetencer
- At øge elevernes læsehastighed
- At give eleverne gode læsevaner
- At styrke elevernes læselyst og læseglæde
- At eleverne opdager, at læsning kan give gode oplevelser og ny viden
- At skabe fordybelse i læsning

Mål

- At børn i FFB får de bedste muligheder for kontinuerlig sprog -og læseudvikling fra vuggestue til udskoling
- At give alle elever en god læsestart, hvor der på grundlag af elevernes potentialer udvikles brugbare læsestrategier, der kan bygges videre på i den fremtidige læseudvikling
- At give eleverne lyst til at læse og skrive
- At styrke elevernes selvtillid og motivation
- At elever i FFB har adgang til læringsmåder -og midler, der er i overensstemmelse med deres forudsætninger, herunder kompenserende IT
- At udvide børnenes ordforråd, begrebsdannelse og generel udvikling af sproglig bevidsthed
- At eleverne læser hjemme hver dag (20 minutter)

Når sproget og læsningen driller

I institutionen anvendes Sprogtrappen og Sprogvurdering fra Hjernen og Hjertet på alle børn. Formålet er at have fokus på det enkeltes barns sproglige udvikling, således de rette tiltag kan iværksættes.

I vuggestuen og børnehaven rettes der henvendelse til institutionens egen sprogvejleder og talelærer i Herning kommune, som tilrettelægger og/eller kommer med inspiration til sproglig indsats. Derudover kan det enkelte barn i nogle tilfælde tilbydes individuel undervisning med talelæreren.

I skoledelen tester vi eleverne to gange årligt med test fra Hjernen og Hjertet i start 0. klasse og Hogrefes test i slut 0. klasse til 8. klasse. Ved konstaterede vanskeligheder rettes der henvendelse til skolens læsevejleder med henblik på en handleplan for den enkelte elev. Derudover iværksættes vores Ordblindestrategi, hvori handleplanen er beskrevet. Denne kan ses på hjemmesiden.